

Nämnden Svenska rum 15.06.2023 § 48

§ 48

Utlåtande om motion om användning av Lukuseula-metoden i skolor i Esbo

Beredning och upplysningar:
Kilpeläinen Anna
Saloranta-Eriksson Outi
Kankaanpää Teea
Walsh Ann-Marie
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-Aho Harri

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen som svar på Inka Hopsus och 18 andra ledamöters motion 20.3.2023 om användning av Lukuseula-metoden i skolor i Esbo.

Behandling

Ekonomi- och förvaltningsdirektör Timo Ketonen var föredragande, då direktör för sektorn för Fostran och lärande Harri Rinta-aho var förhindrad.

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Inka Hopsu och 18 andra fullmäktigeledamöter lämnade 20.3.2023 in en motion om användning av Lukuseula-metoden i skolorna i Esbo och utifrån resultaten överväga att införa den mer permanent.

Utlåtandet har beretts i samarbete mellan finsk grundläggande utbildning och svenska bildningstjänster samt staben i sektorn för fostran och lärande. Utlåtandet behandlas av nämnden för fostran och lärande 14.6.2023 och av nämnden Svenska rum 15.6.2023.

I motionen konstateras att Lukuseula är ett digitalt verktyg som möjliggör systematisk bedömning av läs- och skrivkunnighet och matematiska färdigheter, uppföljning av inlärningsfärdigheterna, personlig anpassning av stödåtgärder och en noggrann fördelning av stödresurser (Ståhlberg m.fl., 2020; se även Aro m.fl., 2011) för alla grundskolelever (årskurserna 1–9). Enligt motionen skulle Lukuseula också hjälpa att välja mellan finska och litteratur (S1) eller finska som andraspråk och litteratur (S2) samt vid identifieringen av elever med de inlärningsfärdigheter som verktyget bedömer. Dessutom kunde resultaten av Lukuseula utnyttjas bland annat i ledning med kunskap och i bedömning av effekterna av interventioner samt i strävan efter ett mer jämlikt utbildningssystem.

Motionen ansluter till ett av målen i Berättelsen om Esbo: "Esbo är också i fortsättningen Finlands ledande stad för inläring och inlärningsresultaten är de bästa i Finland." Dessutom lyder ett mål för fullmäktigeperioden: "Inlärningsresultaten förbättras så att skillnaden mellan inlärningsresultaten för barn och unga med invandrarbakgrund och övriga barn och unga halveras under fullmäktigeperioden." Flytande läskunnighet är grunden för allt lärande. En utredning av ett lämpligt verktyg för bedömning av läskunnighet pågår redan i Esbo. Utvärderingsmetodernas lämplighet måste utvärderas med regelbundna mellanrum, då det finns flera alternativ.

Utvärderingsverktyget Lukuseula har utvecklats i Finland sedan 2016 och Lukuseula Oy grundades 2020. Lukuseula används i huvudsak som ett verktyg för bedömning av läskunnighet. De finska testerna i Lukuseula används för närvarande i cirka 16 kommuner.

Esbo deltog i ett pilotförsök för Lukuseula på svenska i slutet av våren 2023 med en undersökning som hänför sig till fastställandet av de svenskspråkiga gränsvärdena. Pilotförsöket med Lukuseula utfördes i alla svenska årskurser 2 och 7. Resultaten erhålls per årskurs och för speciallärare per skola. Resultatet av pilotförsöket används som grund för framtida lösningar.

Finska grundläggande utbildningen beslutade i april 2023 att möjligheterna att använda Niilo Mäki Institutets DigiLukuseula utreds närmare, som ett alternativ till det långvariga lästestet Allu. Allu är ett standardiserat grupptestverktyg för läskunnighet i Finland. Med testet bedöms elevernas språkmedvetenhet, tekniska läsning och läsförståelse. DigiLukuseula är ett digitalt verktyg för identifiering av behovet av stöd för läs- och skrivkunnsighet och matematiska färdigheter. DigiLukuseula valdes i stället för Lukuseula för närmare utredning, eftersom det är ett evidensbaserat och normerat utvärderingsverktyg och det administreras av en välkänd forsknings-/expertorganisation. DigiLukuseula är också betydligt billigare än Lukuseula. För närvarande är målet för fullmäktigeperioden för den finska undervisningens del dock ännu uttryckligen bundna till resultaten av lästestet Allu.

Finsk grundläggande utbildning och Svenska bildningstjänster fortsätter att utreda vilket som är det lämpligaste verktyget för bedömning av läskunnighet. Följande faktorer bör beaktas vid valet av utvärderingsinstrument:

- verktygets språk
- pris
- evidensgrund
- dataskydd
- tiden som verktyget kräver av speciallärarna
- erhållande av material på elevnivå
- teknisk användbarhet

Om man väljer att skaffa ett nytt verktyg som mäter läskunnigheten, omfattar processen alltid också upphandling och strikta processer för informationssäkerheten. Också pilotförsök ska upphandlas om de kostar över 20 000 euro. Resultatenheternas budgetar för detta år innehåller ingen reservering för ibruktagandet av ett nytt elektroniskt verktyg eller för pilotförsök.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Motion om användning av Lukuseula-metoden i skolor i Esbo (på finska)

För kännedom